

Vergaderjaar 2011–2012

32 623

Actuele situatie in Noord-Afrika en het Midden-Oosten

Nr. 67

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 juni 2012

Hierbij bied ik u, mede namens de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie Bleker, de reactie aan op het verzoek van het lid Ten Broeke (VVD) met kenmerk 2012Z12355 over een schip met mogelijk helikopters en wapens voor Syrië aan boord, zoals gedaan tijdens de regeling van werkzaamheden op 19 juni 2012.

Op woensdag 13 juni werd informatie verkregen dat een schip met mogelijk Russische helikopters en wapens aan boord vanuit Kaliningrad, in het westen van de Russische Federatie, vermoedelijk op weg was naar Syrië. De opgegeven bestemming van het schip was Vladivostok. Het betrof de Alaed, een schip dat is geregistreerd te Curaçao en eigendom is van een Curaçaose reder. De operator van het schip is een Deens bedrijf en de opdrachtgever van het transport een Russische onderneming. De verzekering was afgesloten bij een maatschappij in Bermuda, dat valt onder de soevereiniteit van het Verenigd Koninkrijk.

Vanaf het begin is nauw samengewerkt met internationale partners (o.a. de eerder op de route liggende landen als Denemarken en Duitsland) om schending en ondermijning van het EU-wapenembargo tegen Syrië te voorkomen. De Nederlandse autoriteiten hebben herhaaldelijk een klemmend beroep gedaan op de Russische opdrachtgever om mee te werken met inspectie van het schip door de Nederlandse kustwacht en douane. In samenwerking met de Curaçaose autoriteiten is het schip ook via de Curaçaose reder meermaals opgeroepen om zich voor inspectie in een haven te melden. Samen met de Deense autoriteiten is via de Deense operator hetzelfde gedaan. Op het moment dat het vaartuig zich niet langer in de buurt van Nederland bevond, had het op herhaalde oproepen niet gereageerd. Het schip is voortdurend buiten de Nederlandse territoriale wateren gebleven.

Enige tijd later schakelde het schip de transponder uit en zag af van doorvaart door het Kanaal, voer richting het noorden en koerste aan op een passage ten westen van het Verenigd Koninkrijk. Op dat moment vond al intensief overleg plaats tussen de Nederlandse autoriteiten en die van het Verenigd Koninkrijk, alsmede andere landen die verder op de toen nog te verwachten route van het schip lagen (België, Frankrijk, Portugal, Spanje). Op 18 juni jl., toen de Alaed nog altijd nabij het Verenigd Koninkrijk voer, heeft de Bermudaanse verzekeringsmaatschappij de verzekering van het schip geannuleerd.

Kort daarna is het schip gedraaid in noordelijke richting en heeft als nieuwe eindbestemming de haven van Moermansk in de Russische Federatie opgegeven. Op het moment van schrijven vaart het verder op deze koers.

Door deze gezamenlijke internationale inspanning is dit mogelijk transport van wapens naar Syrië nu verhinderd. Het kabinet spant zich zoveel mogelijk in om te voorkomen dat het Syrische regime wordt voorzien van wapens of onderdelen daarvan. Het is samen met EU- en andere internationale partners voortdurend alert om dergelijke transporten ook in de toekomst te voorkomen. Het wapenembargo dat is vastgelegd in het EU-sanctieregime tegen Syrië biedt hiertoe de benodigde instrumenten. Het kabinet houdt Rusland aan de doelstellingen van de VN-Veiligheidsraadsresolutie over Syrië in casu de dringende noodzaak van de-escalatie van de situatie in Syrië.

De minister van Buitenlandse Zaken,
U. Rosenthal